

Tekintetes jó Uraimnak!

Nem csak mulandó a világi élet; sőt mikor inkább tündöklök keseresebben bómlik, s rómlök gyönyörűsége; és mint a szépen tündöklő nap heves melege után következik a sűrű zápor, úgy az öröm után borul a szívre a keserűség hómályos fellege, sok édes örömnök keserű vége.

Bánatos lélekkel könyvező szemekkel nézem ennek siralmas példáját Néhai Tkts. nemzeti Sepsi-Szent-Iváni Szt: váni Sigmónd Szerelmes Kedves páromót. A ki életének déli erejében hajla napnyugótra, csak 55-ik Esztendejében, mégpenig csak 5 napokig tartó fájdalmi után ezen 1769 Esztendőnek nekem siralmas kezdetében B. Asszony Havának 15 napján reggeli 10 órakor hirtelen homáljban borula!

Szájamba vehetem hát és lelkem sérelmének jeleül tehetem én amaz kemény szívet is megható siralmas szokat: *Tekintsetek és lássátok ha vagyoné olyan bánat, mint az én bánatom, mely én rajtam eset, keserűséggel illetett engemet az ur, pusztává tett engemet és szüntelen bánkódóm.* Mert az én szemeim gyönyörűségét, szívem lelkem drága kincsét, s meg ujjíttó fényét, velle tsak 8 Esztendeig, 10 hónapokig töltöt ritka példájú tsendességem és gyönyörűségem után elvév. Kinek is elmulásával a páros élet gyönyörűsége özvegyi Keserűségre változék; a velem kesergő árva sereg pedig az Atyai kies árnyék alól minden kedvetlenség sűrű záporában röhana. És így életünk gyászban s bajban, nyelvünk jajban, örömünk hómályba bórítaték. Jaj nekünk mert eslet fejünk koronája!

Elkell bortsátanunk Istenünk tetzése szerint e drága kincsünket, hideg tetemeivel együtt gyászos boltban zárjuk minden örömlöket; mely megválásnak ideje lészen ez jelen való Esztendőben következő Bójtelő Havának 5-dik napja. Hogy azért akkori fájdalomunk a Tkts jó Uraimnak s Asszonyainknak jelen léteknben valami enyhülést találhasson, az irt napnak reggeli 9 oráján Gálfalvi szomorú házunknál megjelenni méltoztassék, melyet midőn szomorú szível várunk s örvendetesebb állapotba megszolgálni kívánjuk, vagyok

Tkts jo Uraiméknak megszorodot aláztatós szolgálója

Gálfalva 26-dik Januari 1769. Árva *Suki Susánna* m. a.

Külczim: Tekintetes Nemzeti Id. és Ifiabb Kovács Péter uraiméknak bizódalmas kedves jó Uramnak szomoruan. Körispatak. (Eredetiye Tarcsafalván a Pálffy család levelei között.)

Közli: PÁLFFY GYÖRGY.

CXC.

Bözödujfalvi id. Kovács Péter levele.

E levél világot vet arra, hogy a bözödujfalvi ekklézsiának kevés maradványát mily áldozatkészséggel tartották meg az ott levő nemes birtokosok.

Bizodalmas jó Uramnak Királybiró Urnak ajánlom Ur kegyelmednek kötelességgel való szolgálatomat Isten eő Felsége az Uj esztendő't bődög örömmel eltölteni és többeknek megérésével álgya szentelje meg Ur kegyedet szép házával edgyütt Szüböl kóvánóm.

Jó Ūr Királybiró Uram, Levelét vőttem alazatosan Eteden létembe, minthogy az n. szék poronesolattyából az Etédi Processusra Repartitiora voltam Gállfi György urammal, követem Ur kegyelmedet mind eddig nem válaszólhattam tudósítása szerint, minthogy az eocsém Uramék is hon nincsenek, Kovács Imreh ur is Héjásfalván vagyon, által nem jöhet az Lineán. Tiszt Ujfalvi Páter Plébános ur miről informálta ur kegyelmedet, írja Ur kegyelmed hogy a mltságós Gubernium választát külgyem „Ur kegyelmed kezébe, minket a Méltóságos Régium Gubernium semmiről nem preadmoniált mivel semmibe is nem praejudicáltunk és kegyelmek ellen Isten oltalmozzon, Jó emlékezetibe lehet Ur kegyelmednek a mikor az templómunk elvétetet Tiszt Páter Kolozsvári Pál ur által atta vólt Halmágyi urnak hogyha Halottunk esik harangoztasson eő klgyme, a míg eő kegyelme vólt it Paróchiális Pap az Ecclesiába, a mikor requiráltuk harangóztatótt is, ugy ennek előtte való Tiszt Péter Sándor ur is harangóztatótt fizetésért, a mint értettem móstani Tiszt Péter Plébános ur eő kegyelme nem harangóztatótt. A Szegeény Atyánk még életébe ez küs Ecclesiának öntetett Isteni szolgálatra egy kicsiny harangót, akkor az Isten szólgálat a magunk házunknál vólt, s ugy móst is a Kovács Imreh ur házánál szókótt lenni, minthogy az Isten itéleti s haragja, a Pestis nagy ez hazába vagy más tartományókba felséges asszonyunk biródalmaíba commendáltatik a Meltságos Guberniumtól hogy az isteni szólgálat egy nap háromszori böjtölés legyen Isten eő felségét engesztelvén hazánkra bócsátótt haragjának engeszteléséért, minthogy mü a magunk rendi szerint Vasárnapótt óbserváljuk akkóron böjtöléssel és háromszóri Isteni szolgálattal tiszteljük eő Felségét, erre nézve tétették fel eocsém Uramék azon küs harangót az Kovács Imreh Ur tórnaça felébe, még eddig elé Böldög emlékezetü Felséges urunk ugy móstan Régnáló Felséges Asszonyunk az Isten tisztelettől tiltótt; és annak (két szó ólvashatlan) eő Felsége minekünk is meg kell találnunk jó Curátor uramótt az mü rendünk szerint.“

A levélen kívül ez van írva: Török Menyhárt Urnak küldött levelennek párja.

Dátum és aláírás nincs; de az írást ösmerem, hogy Bözödujfalvi idősebb Kovács Péter írta, mert az írás talál az ő másncmü írásaival; nálam sok írása van, mert az édes anyám ágán Kovács Péter nekem dédapám volt: .

(Eredetije a Tarcsafalvi Pálffy család levelei között.)

Közli: PÁLFFY GYÖRGY.

A pókai Sárosiakról.

Érdemes történetirónk, Kőváry László, a Keresztény Magvető f. évi 4. számában a Küküllő- és Maros-köri patronusok között külön-külön emlékezik meg a kis-sárosi és a pókai Sárosiakról. Azonban a pókai Sárosiak közül többet a kis-sárosiaknál említ meg, úgy, hogy ha a két család tagjait különválasztjuk, a kis-sárosiaknál nem marad más, mint az a János, a ki sokáig Apafi ítélőmestere, s 1687-ben portai főkövete volt. Ez a felesége, Tóth Borbára, révén épen úgy marosszéki patronus volt, mint a pókai Sárosiak, s 1693-ban a csík-szent-mártoni unitárius eklézsiának „egy ezüst, aranyos lábas és fedeles poharat“ ajándékozott, míg felesége 1699. Húsvét tájban egy szép, nagy abroszt adott, a melyet azonban az egyháztól 1710-ben több más urasztali felszereléssel együtt elloptak.¹ Fel sem tűnik, ha ezt a Sárosi Jánost összetévesztjük kortársával, pókai vagy más-ként szent-lászlai Sárosi Jánossal, s Kőváry a későbbi Sárosi Ferenczet — a kétségtelenül ugyanazon személyt — úgy a kis-sárosi, mint a pókai Sárosiakhoz oda számítja.²

A pókai Sárosiak az előkelő unitárius családok közé tartoztak. Még a Szapolyaiaktól nyertek nemességet. Nagyvárad eredetűek, s mintegy kétszáz évig voltak nyárad szent-lászlói birtokosok. Kihálásukkal birtokuk a rokonságra szállván, leveleik is megoszoltak, s azokból egy 1764-ben kiadott átirat-sorozat a désfalvi Patakiak szt.-lászlói ágához került. Ehez azonban mi nem jutván hozzá, ez alkalommal adatai nélkül teszszük meg a pókai Sárosiakra igénytelen megjegyzéseinket.³

Erdélybe jövetelük alkalmával csakhamar Pókában nyerhettek birtokot s mindjárt közülök való az a *János*, a kit Kőváry a kis-sárosi Sárosiak közt mint egyik ítélőmestert említ. I. Rákóczy György

¹ A marosköri unitárius esperesség nagy Protocolumának adatai a 264. oldalon.

² Keresztény Magvető. 1899. 4. sz. 200 és 202. old.

³ Az átiratok be vannak kötve s első példányuk a Sárosiak nemeslevele, az utolsó pedig egy osztálylevél a Sárosi fiuk közt. Én az egészet csak 4—5 évvel ezelőtt láttam s akkor csupán a nemeslevél czímerleírását kivonatoltam, mely a következő: . . . scutum videlicet triangulare rubri coloris, in quo humana manus dextra sub eminenti corona et diademate regio gladium enigmatum stringere cernitur, prout haec etc. Még akkor lemásoltam belőle két oklevelet is, 1609-és 13-ból, melyek a Székely Oklevt. VI. kötetében a 29—30 és 35—36. lapokon megjelentek. A nyáron a könyvet szintén kerestem, de nem juthattam hozzá.